

Можемо припустити, що «одне» (ймовірно, марудніший закадровий переклад) ґрунтувалося на «іншому» (офіційних субтитрах), аби пришвидшити процес виходу продукту у світ. Однак для чого ж тоді досліджувати й порівнювати такі тексти? Відповідь проста – вони реалізуються в різних модусах, тож мають бути адаптовані до особливостей того чи іншого медіального втілення. До прикладу, в оригіналі маємо «СССР», який ведуча читає як «кххп» (на англійський манір). У субтитрах маємо «СССР» – повну втрату гумористичного елементу, а в закадровому перекладі – «кххп», знову ж таки тотальне невідтворення комізму, адже в українській версії доцільно було б використовувати рідну систему звуків (читати «ссср» не аббревіатурою, а акронімом).

Рівень відтворення гумористичного ефекту ми аналізували за власноруч виведеною у попередніх працях системою оцінки, поділивши перекладені комічні елементи на повністю та частково передані, втрачені й новостворені. Найбільш поширеними, на жаль, є втрати комізму. Іноді вони трапляються у (не)відтворенні гри слів чи складних гумористичних зворотів, як-от «pheasant» (тобто «peasant») та «фазан», «The Commonist Manifesto» й «Найпростіша людина у Фесто» тощо. Однак зустрічаються й випадки, коли комічну одиницю могла би «врятувати» найпростіша транслітерація, наприклад «Fido Castrol», якого в перекладі нейтралізували у звичайного «Фіделя Кастро». Переклад «ein load of scheisse» як «повне лайно» можна вважати частковим відтворенням комічного навантаження, адже гумор переданий лиш сенсово, до того ж із втратою важливої частини жарту – німецького походження Карла Маркса, про якого йшла мова. Повним відтворенням здебільшого може похизуватися лише ситуативним гумор, який не вимагає безлічі трансформацій чи креативних підходів. До прикладу: «Thanks to food shortages, people started rioting for bread, like ducks do» та «Через нестачу продовольства люди почали битися за хліб, як качки». Новоствореним комізмом у закадровому перекладі можемо вважати відтворення «russia» варіантом «рососія», що додає іронічного зневажливого ефекту. У субтитрах же маємо нейтральне «росія». У підсумку, переважно всі складніші за ситуативні гумористичні одиниці втрачено частково або ж повністю, що є значним збитком для документального жанру, у якому комедійний пласт є чи не найважливішим елементом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закадровий переклад студії «В одне рило». «Канк про Землю» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://uakino.best/series/comedy_series/16923-kank-pro-zemlyu-1-sezon.html (дата звернення: 29.10.2025).
2. González L. P. Multimodality in Translation and Interpreting Studies: Theoretical and Methodological Perspectives. *A Companion to Translation Studies*. 2014. P. 119–131.
3. Merriam-Webster. Mockumentary [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/mockumentary> (дата звернення: 30.10.2025).
4. Netflix. *Першоджерело «Cunk On Earth» із субтитрами* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.netflix.com/watch/81594704?trackId=...> (дата звернення: 29.10.2025).

Іщенко В.Л., к.філол.н., доц., ННІДО Полтавського університету економіки і торгівлі
Кобзар О.І., д.філол.н., проф., ННІДО Полтавського університету економіки і торгівлі

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА СУЧАСНУ АНГЛІЙСКУ МОВУ

У сучасному світі соціальні мережі відіграють надзвичайно важливу роль у процесі спілкування, обміну інформацією та формування мовних норм. Такі платформи, як *Facebook*, *Instagram*, *TikTok*, *X (Twitter)* та інші, стали не лише засобом комунікації, а й потужним чинником мовної еволюції, забезпечуючи динамічність англійської мови та роблячи її особливо чутливою до соціальних і технологічних змін.

Метою нашої роботи є виявлення шляхів впливу соціальних мереж на розвиток англійської мови. Аналіз мовних тенденцій у соціальних мережах має практичне значення для викладання англійської мови, перекладу, лінгвістичних досліджень і міжкультурної комунікації.

Розглянемо особливості впливу соціальних мереж на розвиток сучасної англійської мови.

По-перше, соціальні мережі є джерелом неологізмів, які, як правило, пов'язані з інтернетом і цифровим спілкуванням. Англomовні новотвори є результатом різних словотворчих процесів. Нами виявлені лексичні одиниці, утворені морфологічним способом шляхом афіксації, словоскладання та скорочення, наприклад: *selfie, hashtag, influencer, DM*. Особливо поширеним є скорочення при творенні аббревіатур розмовного характеру, які забезпечують швидкий обмін повідомленнями, наприклад: *LOL, BTW, IDK, BRB, TBT*. Семантична деривація також часто використовується при творенні новотворів соціальних мереж, наприклад: *follow* (йти за кимось фізично) у цифровому середовищі має значення «підписатися на чиїсь оновлення, тобто стежити за контентом користувача в мережі»; *post* (лист або поштове повідомлення) означає «електронне повідомлення, опубліковане в соцмережі або блозі». Конверсія також характерна для творення неологізмів соціальних мереж: *friend* (близька людина, приятель) > *to friend* (додати когось до свого списку контактів).

По-друге, соціальні мережі сприяють поширенню інтернет-сленгу – окремого мовного шару, який часто стає частиною повсякденної мови (*cringe, vibe, sus, lit*).

По-третє, завдяки соціальним мережам виникають спрощення граматичної структури речення за рахунок їх скорочення, опущення артиклів, допоміжних дієслів. Наприклад, повна граматична форма «*I am going to meet my friend this evening*» перетворюється на скорочену форму, типову для соціальних мереж «*Gonna meet friend tonight*». Такі спрощення забезпечують головну мету спілкування – швидкість і неформальність без дотримання граматичних норм.

По-четверте, у ході спілкування часто відбувається змішування мов (код-мешинг), коли користувачі поєднують англійські слова з іншими мовами, створюючи багатомовні гібриди, наприклад: *I'm so tired today, але треба ще finish this project*. Природне змішування культурних і мовних кодів у цифровому середовищі відображає глобалізацію англomовної комунікації.

Нарешті, лексико-граматичні зміни в системі англійської мови сприяють формуванню нових мовних норм і трендів на основі тенденцій у мовленні молоді та масовій культурі.

Загалом, соціальні мережі сприяють утвердженню англійської мови як мови міжкультурного спілкування. Проте, внаслідок впливу соціальних мереж на англійську мову виникає проблема падіння грамотності серед населення, адже надмірне використання сленгу спричиняє ризик втрати мовних норм.

Отже, соціальні мережі відіграють важливу роль у розвитку сучасної англійської мови, особливо її лексичного складу. Вони є потужним чинником мовної еволюції, який водночас пришвидшує розвиток мови та встановлює нові виклики перед її користувачами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзюбіна О. І. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook (на матеріалі англійської мови) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів. 2016. 18 с.

2. Пашіс Л. О, Усик Л. М, Сидор А. Р. Деякі аспекти впливу соціальних мереж та цифрових комунікацій на лексичні інновації в сучасній англійській мові. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. С. 138–140.

Кадук Б.О., студ., ННІФ КНУ імені Тараса Шевченка
Гаєвська Н.М., к.філол.н., проф., науковий керівник

ТЕАТРАЛІЗОВАНІ ВІЗІЇ ПОДІЙ РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО ГУРТУ МUR

Після початку повномасштабного вторгнення українці пережили болісне, але важливе культурне пробудження. З'явився гострий запит на правду — історичну, мистецьку, ідентифікаційну. Події сторічної давнини раптом стали дзеркалом сьогодення, а культура — інструментом осмислення власного «хто ми». Саме в цьому контексті з'явився гурт МUR, ініціатором якого став Олександр Хоменко — музикант із деокупованого міста, який вирішив повернути українцям їхню пам'ять через музику.

Мета статті — з'ясувати, яким чином сучасний музичний гурт МUR за допомогою театралізованої форми (історичного реп-мюзиклу «Ти [Романтика]») здійснює актуалізацію, популяризацію та переосмислення подій і постатей Розстріляного Відродження в контексті формування національної ідентичності та культурної пам'яті сучасної української аудиторії.

Актуальність дослідження полягає в тому, що творчість гурту MUR сприяє сучасному переосмисленню подій Розстріляного відродження та відновленню культурної пам'яті українського суспільства про знищену інтелігенцію.

Науковою новизною є те, що у статті вперше здійснюється аналіз специфіки театралізованих музичних інтерпретацій Розстріляного відродження на прикладі гурту MUR, з урахуванням їх впливу на формування культурної пам'яті молодого покоління.

На початку МUR працювали з поезією класиків — Франка, Симоненка, Тичини, Вінграновського. Їхня музика звучала як спроба оживити тексти, які десятиліттями знецінювали і навмисно «зашкарублили» шкільною програмою. Але справжньою точкою культурного прориву став альбом «Ти [Романтика]», присвячений митцям Розстріляного Відродження — тим, хто творив українське майбутнє, а натомість був знищений тоталітарною владою. Цей альбом не лише став вірусним у мережі, отримавши сотні тисяч переглядів за лічені дні. Він привів українців у театр, де ожили:

Микола Хвильовий, Лесь Курбас, Михайль Семенко, Остап Вишня, Павло Тичина...

Не як «ілюстрації з підручника», а як люди з характером, сумнівами, любов'ю й болем. На сцені вони сперечаються, сміються, мріють — і гинуть лише за те, що були українцями.

МUR не романтизує смерть — він показує жахливу ціну української культури. Саме тому вистава б'є прямо в серце: глядач раптом розуміє, що сто років тому націю хотіли позбавити мозку й голосу. І що сучасна війна — це продовження тієї самої боротьби.

Сьогодні важливо вголос сказати: цей гурт зробив більше для популяризації української літератури, ніж Міністерство освіти за десятиліття. Як слушно зауважує Євген Янович:

«Саша Хоменко спромігся зробити українську літературу модною». Бо «Ти [Романтика]» — це правда. Без прикрас і пафосу. Правда, яка лякає схожістю з тим, що відбувається нині.